

Sådan styrker I samarbejdet med virksomhederne i din kommune

Kommunerne er en vigtig motor i velfærdssamfundet. Når vi kører på vejene, afleverer vores børn i vuggestuer og børnehaver eller får brug for hjælp, pleje og omsorg er vi i direkte berøring med den kommunale service. Men langt flere af de kommunale opgaver kan løses i samspil med virksomhederne – hvad enten det gælder rengøring på skolerne, tøjvask på plejehjemmene eller etablering af nye dagtilbud eller plejehjem. I alt er kommunerne ansvarlige for udbudsegne opgaver for knap 268 mia. kr., hvoraf 73,4 mia. kr. i dag bliver konkurrenceudsat.

I DI byder vi os til og håber på, at vi sammen kan toptune vores velfærd. Når vi samarbejder, kan vi frigive økonomi i budgetterne og tid hos medarbejderne, bidrage til den grønne omstilling, styrke det frie valg og levere på den sociale bundlinje. Det skader ikke at se med friske øjne på opgaverne. Når I som kommune inviterer private virksomheder til at byde ind med deres løsninger, er I med til at sikre, at borgerne får mest og bedst mulig velfærd for skattekrone.

I DI har vi samlet **syv** konkrete politiske anbefalinger, som bygger på gode, konkrete erfaringer fra samarbejdet mellem virksomheder og kommuner. De anbefalinger håber vi, at både virksomheder og kommuner vil lade sig inspirere af og bruge som udgangspunkt for et endnu tættere og bedre samarbejde.

DI's anbefalinger

1. Indfør en årlig politisk drøftelse af potentialet for øget offentlig-privat samarbejde med inspiration fra andre kommuner.

Der findes mange gode eksempler på, at kommunerne kan opnå gevinster på flere forskellige bundlinjer ved at løse opgaver i samarbejde med private virksomheder.

Derfor anbefaler DI, at I som kommune hvert år får afdækket hvilke udbudsegne opgaver, som i dag ikke løses i samspil med erhvervslivet. Dermed kan I få en politisk drøftelse af mulighederne for øget offentlig-privat samarbejde på et oplyst grundlag.

Afdækningen kan med fordel tage udgangspunkt i en sammenligning med andre kommuner og [DI's katalog med gode eksempler](#).

Eksempel: [Hillerød Kommune har gennemført en systematisk afdækning af kommunens udbudsegne opgaver og sammenlignet sig med nabokommunerne.](#)

2. Kortlæg de gevinster, din kommune allerede har opnået

En kortlægning af de gevinster, I som kommune allerede har opnået, kan bidrage til at anskueliggøre de mulige lokale gevinster – og give inspiration til yderligere samarbejder.

Eksempel: [I Solrød Kommune er det vedtaget, at indkøbsafdelingen løbende orienterer byrådet om afholdte udbud, herunder om de opnåede gevinster.](#)

3. Fastsæt en strategisk målsætning for øget offentlig-privat samarbejde

En klar målsætning kan udstikke en retning, så I løbende holder fokus på at sikre, at flest mulige af

kommunens opgaver bliver testet på pris, kvalitet, bæredygtighed mv. En målsætning kan eksempelvis tage udgangspunkt i et konkret niveau for konkurrenceudsættelse (målt ved IKU). I kan fastlægge et mål om, at alle ikke-borgernære opgaver som fx vej og park, facility management og lign. altid skal sendes i udbud.

Eksempel: Frederiksberg Kommune har fastsat et mål om, at kommunen skal konkurrenceudsætte 35 pct. af deres driftsopgaver senest i 2023.

4. Sæt konkrete mål for grønne og bæredygtige indkøb

Mange kommuner har ambitioner om et større fokus på klima og miljø, men intentionerne bliver langt fra altid fulgt op af konkrete mål og handlinger. Derfor kan I med fordel fastsætte en konkret målsætning for bæredygtige indkøb i jeres indkøbspolitik. Det kan være en målsætning om, at 80 pct. af vareindkøbene skal være bæredygtige i 2025. Det er også muligt at sætte grønne krav til en række varer og tjenesteydelser, da der allerede er mange grønne og bæredygtige løsninger.

Eksempel: Køge Kommune har fastsat mål om, at 80 pct. af deres indkøb skal være bæredygtige inden 2025 og lever dermed op til de seks bæredygtighedskriterier, der knytter sig til hele livscyklussen for produktet eller ydelsen i DI's anbefalinger.

Eksempel: Gladsaxe kommune har vedtaget et mål om, at købet af miljømærkede produkter og ydelser vokser med minimum 5 pct. om året.

5. Giv borgerne flere og bedre valgmuligheder i velfærden

Kommunerne har et stort ansvar for at sikre, at borgerne også i praksis har gode muligheder for at vælge det velfærdstilbud, der lever op til den enkeltes ønsker og behov. Det kan I bl.a. gøre ved at:

- Inddrage private aktører, når der skal etableres nye daginstitutioner og plejehjem, så vi kan samarbejde om at investere i velfærden
- Sikre ensartet afregning af kommunale, selvejende og private tilbud, så pengene følger borgeren
- Give borgerne indsigt i kvalitet og tilfredshed på tværs af de enkelte tilbud
- Give borgerne information og vejledning om deres ret til at vælge alternativer til de kommunale velfærdstilbud.

Læs mere om DI's anbefalinger til kommunerne om et styrket frit valg [her](#).

6. Ny teknologi skal frigive hænder i velfærden

Velfærdssamfundet står med den dobbelte udfordring, at vi er hårdt ramt af mangel på arbejdskraft i en tid, hvor vi bliver flere ældre med behov for pleje og omsorg. Det kræver, at vi i samspillet mellem det offentlige og det private bliver bedre til at realisere potentialerne i at frigøre hænder ved brug af ny teknologi og digitalisering.– også i lyset af 10-årsplanen for teknologi og automatisering af den offentlige sektor, der skal frigøre 10.000 årsværk i den borgernære velfærd over 10 år. Derfor anbefaler DI, at I som kommune udarbejder en handlingsplan, der sætter mål for udbredelse af tidsbesparende velfærdsteknologi i samspil med virksomhederne.

Eksempel: KL har offentligt en rapport med 10 eksempler på tidsbesparende teknologier med dokumenteret effekt.

7. Lige vilkår for alle leverandører

Med en grundig og fair udbudsproces får man svar på, hvilken leverandør der kan levere den bedste løsning til prisen – også hvis det viser sig at være kommunen selv. Men det forudsætter, at alle tilbudsgivere bliver bedømt på lige vilkår.

Hvis kommunen selv byder ind på at løse en opgave, bør det derfor altid udformes som et *egentligt kontrolbud* som led i et reelt udbud, hvor alle relevante omkostninger indregnes, og ikke blot en kontrolberegning. Det er særligt relevant i tilfælde, hvor kommunen overvejer enten at hjemtage en opgave eller at etablere et §60-selskab.

Læs også DI's anbefalinger om vejen til bedre udbud [her](#).

Hvis du vil vide mere

For uddybning af anbefalinger, cases og data står DI's afdeling for Offentlig-Privat Samspil og Velfærdspolitik til rådighed for nærmere dialog.

Se mere på www.di.dk/ops.